

રાજકોટ મહાનગરપાલિકા - આરોગ્ય શાખા - મેલેરિયા વિભાગ



સ્વચ્છ
સર્વેક્ષણ
લીગ 2૦2૦

રાષ્ટ્રીય વાહકજન્ય રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ

ડૉ. આંબેડકરભાવન રૂમ નં. ૬, ત્રીજો માળ, બસ સ્ટેન્ડની યાસે,
દેબરભાઈ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦૦૦૨.

☎ : 0281 - 2237062

✉ : biologist_rmc@yahoo.in

👍 Like us on Facebook : /malaria.department

તા.૧૧/૧૧/૨૦૧૯

- : અખબાર યાદી :-

આરોગ્ય શાખા દ્વારા મચ્છરજન્ય રોગચાળા અટકાયતી માટે સઘન ઝુંબેશ

સંવેદનશીલ વિસ્તારોમાં ઘરના ટાંકાપીપ વગેરે તપાસી પોરાનાશક કામગીરી, શાળા તથા બાંધકામ સાઈટ, સહિત જુદી - જુદી પ્રિમાઈસીસની મુલાકાત, ફિવર સર્વેલન્સ, ફોર્ગીંગ સહિતની કામગીરી

૬૦ ફિલ્ડવર્કર, ૧૮ સુપિરીયર ફિલ્ડવર્કર, મેલેરિયા ઈન્સ્પેક્ટર, ૧૭૦ મેલેરિયા સ્વયંસેવક તથા ૨૭૧ અર્બન આશાની ટીમ દ્વારા વાહક નિયંત્રણ ઝુંબેશ તથા રેપિડ ફિવર સર્વે

આર.બી.એસ.કે. ટીમ મેડીકલ ઓફિસર દ્વારા પપ૮ શાળામાં ચેર્કીંગ તથા આરોગ્ય શિક્ષણ

નવાસત્રથી શાળા / કોલેજ શરૂ થઈ રહેલ હોય દરેક શાળા સંચાલકોને પોતાની શાળામાં પાણી ભરવાના તમામ પાત્રો ચકાસીને સાફ સફાઈ કરાવવા ખાસ અપીલ

ડેબ્ડ્યું એ એડીસ મચ્છર દ્વારા ફેલાતો રોગ છે. એડીસ મચ્છર ઘરમાં રહેલ પાણી સંગ્રહિત પાત્રો જેવા કે સિમેન્ટની ટાંકી, સિન્ટેક્ષની ટાંકી, બેરલ, કેરબા પક્ષીકુંજ, ફીજની પાછળ રહેલ ટ્રે, મની પ્લાન્ટ બોટલ, ટાયર, ભંગાર તથા છોડના કુંડામાં સંગ્રહિત વધારાનું પાણી વગેરેમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

એડીસ મચ્છરને સામાન્ય રીતે ૩૦° સે. ની આસપાસ તાપમાન તથા ૭૦ થી ૮૦ % ભેજવાળું વાતાવરણ અનુકૂળ હોય છે. સામાન્ય રીતે સપ્ટેમ્બર થી નવેમ્બર માસ દરમિયાન મચ્છરને અનુકૂળ તાપમાન અને ભેજ મળી રહેતા આ મહિનાઓમાં સૌથી વધુ ડેબ્ડ્યુના કેસ નોંધાતા હોય છે. પરંતુ ઠંડી પડવાની શરૂઆત થવાથી તાપમાનમાં ઘટાડો થતા સુકા હવામાનને કારણે હાલ ડેબ્ડ્યુના કેસોમાં ઘટાડો નોંધાયેલ છે.

મચ્છરના પોરા ખુબ જ સહેલાઈથી જોઈ શકાય છે. જે ઉપર દર્શાવેલ તમામ પાણી ભરેલ પાત્રોમાં ઉત્પન્ન થઈ શકે છે, આથી અઠવાડિયામાં ફક્ત એક જ વાર આપના ઘરમાં દરેક જગ્યાએ પ્રવેશદ્વારથી માંડી અગાશી સુધી આવી તમામ જગ્યાએ પાણીની જગ્યાઓ ચકાસવી જોઈએ.

- જે પાણીમાં ઈયળ જેવા પોરા દેખાય તો તે પાણી તરત જ ખાલી કરી દેવું. પાણી ખાલી થઈ શકે તેમ ન હોઈ તો તેમાં કેરોસીન નાખવું. કેરોસીન નાખવાથી તેનું પડ બને છે, જેથી પોરાને શ્વાસ લેવા માટે જગ્યા ન મળવાથી પોરાનો નાશ થાય છે.
- જે પાત્રોમાં પોરા મળેલ હોય તે ખાલી કર્યા બાદ કુચાથી ઘસવું ખુબ જ જરૂરી છે. જો કુચાથી ઘસી ને સાફ કરવામાં ન આવે તો મચ્છરનાં ઈંડા અંદર ચોટેલા રહે છે, જેમાંથી પોરા બની પુખ્ત મચ્છર બનવાનું શ્રવણચક્ર ફરીથી ચાલુ થાય છે.
- એડીસ મચ્છરની ઉડવાની ક્ષમતા ખુબ જ ઓછી હોઈ છે જે ૧૦૦ થી ૩૦૦ મિટર સુધી જ ઉડી શકતું હોય, જ્યાં ડેબ્ડ્યું પોક્કિટીવ કેશ મળે છે તે ઘરમાં અથવા તો તેની આજુબાજુ જ મચ્છરનું ઉત્પાદન કેન્દ્ર હોવાની સંભાવના ખુબ જ વધી જાય છે.

ડેન્જ્યુનિયંત્રણ અર્થે મહાનગરપાલિકા દ્વારા તમામ સ્તરે પ્રયત્નો કરવામાં આવી રહ્યા છે પરંતુ જ્યાં સુધી લોકોનો સહકાર પ્રાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી ડેન્જ્યુનિયંત્રણ કરવું મુશ્કેલ છે.

- ✓ છેલ્લા એક માસ દરમિયાન મહાનગરપાલિકાનાં ૧૮ મેડીકલ ઓફિસર, ૧૬ RBSK મેડીકલ ઓફિસરની ટીમ, FHW, GNM, મેલેરિયા સ્ટાફ, ૧૭૦ મેલેરિયા સ્વયંસેવકો (૧ વર્કર દ્વારા સરેરાશ દૈનિક અંદાજિત ૫૦ ઘરોની મુલાકાત) ૧,૬૩,૭૮૪ ઘરોમાં મુલાકાત કરી ૯૫૮૧ ઘરોમાં પોરા શોધી નાખવામાં આવેલ, જેમાં ટેમીફોશ લાર્વાસાઈડ નાખી આથવા પાત્ર ખાલી કરાવી પોરાનો નાશ કરવામાં આવેલ. ૩૮,૯૫૬ ઘરોમાં ફોર્ગોગની કામગીરી કરવામાં આવેલ કુલ ૬૨૭ નોટીસ આપવામાં આવેલ છે.
- ✓ ૨૭૧ આશા બહેનો દ્વારા એક માસ દરમિયાન (૧ વર્કર દ્વારા સરેરાશ દૈનિક અંદાજિત ૫૦ ઘરોની મુલાકાત) ૨,૪૩,૦૭૬ ઘરો તપાસી ૭,૬૮,૨૮૭ જેટલા પાત્રોમાં દવા નાખેલ છે.
- ✓ ૭૯ શાળા સહિત બાંધકામ, મંદિર, હોસ્ટેલ, હોસ્પિટલ, સરકારી કચેરી, સેલર સહિત કુલ ૧૨૨૯ પ્રિમાઈસીસ તપાસવામાં આવેલ.
- ✓ RBSK ટીમ દ્વારા ૫૫૮ શાળાની મુલાકાત કરી ૨૦૧૪ પાત્રો ચકાસવામાં આવેલ તથા ૨,૫૯,૦૮૨ વિદ્યાર્થી તથા ૬૨૨૧ શિક્ષકોને આરોગ્ય શિક્ષણ આપવામાં આવ્યું.

ડેન્જ્યુ થી બચવા તથા મચ્છરની ઉત્પત્તિ અટકાવવા આટલું જરૂર કરીએ.

1. પાણીના સંગ્રહના તમામ પાત્રો હવાચુસ્ત બંધ રાખવા.
2. પાણી ભરવાની કુંડી પાણી ગયા બાદ કપડાથી કોરી કરી સાફ કરવી.
3. પક્ષીકુંજમાં અને પશુને પાણી પીવાની દરરોજ રાત્રે ખાલી કરી ઊઠી વારી, સવારે નવું પાણી ભરવું.
4. છોડના કુંડામાં પાણી શોસાઈ જાય તેટલું જ પાણી નાખવું તથા કુંડા નીચે ટ્રે કે અન્ય પાત્ર ન રાખવા.
5. ફિજની ટ્રે દર ત્રીજા દિવસે ખાલી કરી સાફ કરવી.
6. સુતી વખતે મચ્છરદાનીનો ઉપયોગ કરવો. નાના બાળકો, સગર્ભા સ્ત્રીઓને દિવસ દરમિયાન પણ મચ્છરદાનીમાં સુવડાવવા.

રાજકોટના દરેક નાગરિકને અપીલ છે કે, તેઓ આ બાબતે જાગૃત થાય અને ડેન્જ્યુ રોગનાં નિયંત્રણ માટે રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના પ્રયત્નોમાં પૂરે પૂરો સહયોગ આપે.

આરોગ્ય અધિકારી
રાજકોટ મહાનગરપાલિકા